

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమన్నిగమాంతమహాదేశికైః అనుగృహీతం

॥ శ్రీ మహావీరవైభవం ॥
(శ్రీ రఘువీరగద్యం)

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీ మహావీరవైభవం ॥

(శ్రీ రఘువీరగద్యం)

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధతాం సదా హృది ॥

జయత్యాశ్రితసంత్రాసధ్వాంతవిధ్వంసనోదయః ।

ప్రభావాన్ సీతయా దేవ్యా పరమవ్యోమభాస్కరః ॥

బాలకాండం

జయ జయ మహావీర !

మహాధీర ధౌరేయ !

దేవాసుర సమర సమయ సముదిత నిఖిల నిర్జర నిర్ధారిత నిరవధిక
మాహాత్మ్య !

దశవదన దమిత దైవత పరిషదభ్యర్థిత దాశరథి భావ !

దినకర కుల కమల దివాకర !

దివిషదధిపతి రణ సహచరణ చతుర దశరథ చరమఋణ విమోచన !

కోసల సుతా కుమార భావ కంచుకీత కారణాకార !

కౌమార కేళి గోపాయిత కౌశికాధ్వర !

రణాధ్వర ధుర్య భవ్య దివ్యాస్త్ర బృంద వందిత !

ప్రణత జన విమత విమథన దుర్లళిత దోర్లళిత !

తనుతర విశిఖ వితాడన విషుటిత విశరారు శరారు తాటకా తాటకీయ !

జడకిరణ శకలధర జటిల నటపతి మకుట తట నటనపటు
విబుధసరిదతిబహుళ మధుగళన లలితపద నళినరజ ఉపమృదిత
నిజవృజిన జహదుపల తనురుచిర పరమ మునివర యువతి నుత !

కుశిక సుత కథిత విదిత నవ వివిధ కథ !

మైథిల నగర సులోచనా లోచన చకోర చంద్ర !

ఖండపరశు కోదండ ప్రకాండ ఖండన
శౌండ భుజదండ !

చండకర కిరణ మండల బోధిత పుండరీక
వన రుచి లుంటాక లోచన !

మోచిత జనక హృదయ శంకాతంక !

పరిహృత నిఖిల నరపతి వరణ జనక దుహిత్య
కుచతట విహరణ సముచిత కరతల !

శతకోటి శతగుణ కఠిన పరశుధర మునివర కరదృత దురవనమతమ
నిజ ధనురాకర్షణ ప్రకాశిత పారమేష్ఠ్య !

క్రతుహర శిఖరి కంతుక విహృత్యున్ముఖ జగదరుంతుద జితహరి దంతి
దంత దంతుర దశవదన దమన కుశల దశశతభుజ ముఖ నృపతికుల
రుధిర ఝర భరిత పృథుతర తటాక తర్పిత పితృక భృగుపతి సుగతి
విహతికర నత పరుడిషు పరిషు !

అయోధ్యాకాండం

అన్యత భయ ముషిత హృదయ పితృ వచన పాలన ప్రతిజ్ఞావజ్ఞాత
యౌవరాజ్య !

నిషాద రాజ సౌహృద సూచిత సౌశీల్య సాగర !

భరద్వాజ శాసన పరిగృహీత విచిత్ర చిత్రకూట గిరి కటక తట
రమ్యావసథ !

అనన్యశాసనీయ !

ప్రణత భరత మకుటతట సుఘటిత పాదుకాగ్ర్యాభిషేక నిర్వర్తిత
సర్వ లోక యోగ క్షేమ !

పిశిత రుచి విహిత దురిత వలమథన తనయ బలిభుగనుగతి సరభస
శయన తృణ శకల పరిపతన భయ చకిత సకల సుర మునివర
బహుమత మహాస్త్ర సామర్థ్య !

ద్రుహిణ హర వలమథన దురారక్ష శరలక్ష !

ఆరణ్యకాండం

దండకా తపోవన జంగమ పారిజాత !

విరాధ హరిణ శార్దూల !

విలుళిత బహుఫల మఖ కలమ రజనిచర మృగ మృగయారంభ
సంభృత చీరభృదనురోధ !

త్రిశిరః శిరస్త్రీతయ తిమిర నిరాస వాసరకర !

దూషణ జలనిధి శోషణ తోషిత ఋషిగణ ఘోషిత విజయ
ఘోషణ !

ఖరతర ఖర తరు ఖండన చండ పవన !

ద్విసప్త రక్షఃసహస్ర నళవన విలోలన మహాకలభ !

అసహాయ శూర !

అనపాయ సాహస !

మహిత మహామృథ దర్శన ముదిత మైథిలీ దృఢతర పరిరంభణ
విభవ విరోపిత వికట వీరవ్రణ !

మారీచ మాయా మృగ చర్మ పరికర్మిత నిర్భర దర్భాస్తరణ !

విక్రమ యశో లాభ విక్రీత జీవిత గృధ్రరాజ దేహ దిధక్షా లక్ష్మిత
భక్తజన దాక్షిణ్య !

కల్పిత విబుధభావ కబంధాభినందిత !

అవంధ్య మహిమ మునిజన భజన ముషిత హృదయ కలుష శబరీ
మోక్ష సాక్షిభూత !

కిష్కింధాకాండం

ప్రభంజన తనయ భావుక భాషిత రంజిత హృదయ !

తరణీసుత శరణాగతి పరతంత్రీకృత స్వాతంత్ర్య !

దృఢఘటిత కైలాస కోటి వికట దుందుభి కంకాళ కూట దూర విక్షేప
దక్ష దక్షిణేతర పాదాంగుష్ఠ దరచలన విశ్వస్త సుహృదాశయ !

అతిప్పథుల బహు విటపి గిరి ధరణి వివర యుగపదుదయ వివృత
చిత్రపుంఖ వైచిత్ర్య !

విపుల భుజ శైలమూల నిబిడ నిపీడిత రావణ రణరణక జనక
చతురుదధి విహరణ చతుర కపికులపతి హృదయ విశాల శిలాతల
దారణ దారుణ శిలీముఖ !

సుందరకాండం

అపార పారావార పరిఖా పరివృత పరపుర పరిస్పృత దవ దహన జవన
పవనభవ కపివర పరిష్వంగ భావిత సర్వస్వ దాన !

యుద్ధకాండం

అహిత సహోదర రక్షః పరిగ్రహ విసంవాది వివిధ సచివ విస్త్రంభణ
సమయ సంరంభ సముజ్జ్వంభిత సర్వేశ్వర భావ !

సకృత్ ప్రపన్న జన సంరక్షణ దీక్షిత !

వీర !

సత్యవ్రత !

ప్రతిశయన భూమికా భూషిత పయోధి పుళిన !

ప్రళయ శిఖి పరుష విశిఖ శిఖా శోషితాకూపార వారిపూర !

ప్రబల రిపు కలహ కుతుక చటుల కపికుల కరతల తూలిత హృత గిరి
నికర సాధిత సేతుపథ సీమా సీమంతిత సముద్ర !

ద్రుతగతి తరుమృగ వరూఢినీ నిరుద్ధ లంకావరోధ వేపథు లాస్య
లీలోపదేశ దేశిక ధనుర్జ్యాఘోష !

గగన చర కనక గిరి గరిమ ధర నిగమమయ నిజ గరుడ గరుదనిల లవ
గళిత విష వదన శర కదన !

అకృతచర వనచర రణకరణ వైలక్ష్మ్య కూణితాక్ష బహువిధ రక్షో
బలాధ్యక్ష వక్షః కవాట పాటన పటిమ సాటోప కోపావలేప !

కటురటదటని టంకృతి చటుల కఠోర కార్ముఖ వినిర్గత విశంకట
విశిఖ వితాడన విఘటిత మకుట విహ్వల విశ్రవస్తనయ విశ్రమ సమయ
విశ్రాణన విఖ్యాత విక్రమ !

కుంభకర్ణ కులగిరి విదళన దంభోళి భూత నిఃశంక కంకపత్ర !

అభీచరణ హుతవహ పరిచరణ విఘటన సరభస పరిపతదపరిమిత
కపిబల జలధి లహారి కలకలరవ కుపిత మఘవజి దభిహాననకృదనుజ
సాక్షిక రాక్షస ద్వంద్వయుద్ధ !

అప్రతిద్వంద్వ పౌరుష !

త్ర్యంబక సమధిక ఘోరాస్త్రాడంబర !

సారథి హృత రథ సత్రప శాత్రవ సత్యాపిత ప్రతాప !

శిత శర కృత లవన దశముఖ ముఖ దశక నిపతన పునరుదయ దర
గళిత జనిత దర తరళ హరిహయ నయన నళినవన రుచి ఖచిత
ఖతల నిపతిత సురతరు కుసుమ వితతి సురభిత రథ పథ !

అఖిల జగదధిక భుజ బల వర బల దశ లపన లపన దశక లవన
జనిత కదన పరవశ రజనిచర యువతి విలపన వచన సమవిషయ
నిగమ శిఖర నికర ముఖర ముఖ ముని వర పరిపణిత !

అభిగత శతమఖ హుతవహ పితృపతి నిర్మతి వరుణ పవన ధనద
గిరిశ ముఖ సురపతి నుతి ముదిత !

అమిత మతి విధి విదిత కథిత నిజ విభవ జలధి పృషత లవ !

విగత భయ విబుధ పరిబృధ విబోధిత వీరశయన శాయిత వానర
పుతనౌఘ !

స్వ సమయ విఘటిత సుఘటిత సహృదయ సహధర్మ చారిణీక !

విభీషణ వశంవదీకృత లంకైశ్వర్య !

నిష్పన్న కృత్య !

ఖ పుష్పిత రిపు పక్ష !

పుష్పక రభస గతి గోష్పదీకృత గగనార్ణవ !

ప్రతిజ్ఞార్ణవ తరణ కృత క్షణ భరత మనోరథ సంహిత సింహాసనాధిరూఢ !

స్వామిన్ !

రాఘవ సింహ !

ఉత్తరకాండం

హాటక గిరి కటక లడహ పాద పీఠ నికట తట పరిలుఠిత నిఖిల నృపతి
కిరీట కోటి వివిధ మణి గణ కిరణ నికర నీరాజిత చరణ రాజీవ !

దివ్యభౌమాయోధ్యాధిదైవత !

పితృ వధ కుపిత పరశు ధర ముని విహిత నృప హనన కదన పూర్వ
కాల ప్రభవ శత గుణ ప్రతిష్ఠాపిత ధార్మిక రాజవంశ !

శుభ చరిత రత భరత ఖర్విత గర్వ గంధర్వ యూథ గీత విజయ
గాథా శత !

శాసిత మధుసుత శత్రుఘ్న సేవిత !

కుశ లవ పరిగృహీత కుల గాథా విశేష !

విధివశ పరిణమదమర భణితి కవివర రచిత నిజ చరిత నిబంధన
నిశమన నిర్వృత !

సర్వ జన సమ్మానిత !

పునరుపస్థాపిత విమాన వర విశ్రాణన ప్రీణిత వైశ్రవణ విశ్రావిత
యశఃప్రపంచ !

పంచతాపన్న మునికుమార సంజీవనామృత !

త్రేతాయుగ ప్రవర్తిత కార్తయుగ వృత్తాంత !

అవికల బహుసువర్ణ హయమఖ సహస్ర నిర్వహణ నిర్వర్తిత నిజ
వర్ణాశ్రమధర్మ !

సర్వ కర్మ సమారాధ్య !

సనాతన ధర్మ !

సాకేత జనపద జని ధనిక జంగమ తదితర జంతు జాత దివ్య గతి
దాన దర్శిత నిత్య నిఃసీమ వైభవ !

భవ తపన తాపిత భక్తజన భద్రారామ !

శ్రీరామభద్ర !

నమస్తే పునస్తే నమః !

చతుర్ముఖేశ్వరముఖైః పుత్రపౌత్రాదిశాలినే |
నమః సీతాసమేతాయ రామాయ గృహమేధినే ||

కవికథకసింహకథితం

కఠోరసుకుమారగుంభగంభీరం ।

భవభయభేషజమేతత్

పఠత మహావీరవైభవం సుధియః ॥

॥ ఇతి శ్రీ మహావీరవైభవం సమాప్తం ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ॥